⇨ വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള അവകാശങ്ങളെ നിഷേധിക്കൽ ഒരു പുതിയ കാര്യമല്ല ⇨

വനങ്ങളുടെയും, പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുടെയും അനിയന്ത്രിതമായ ചൂഷണത്തിന്റെയും, പ്രകൃതിയുടെ താളം തെറ്റിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടേയും, പൊതുസമ്പത്തിന്റെ തകർച്ചയുടേയും പാരമ്യത്തിലാണ് നാമിന്ന്. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം, പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾ, വിഭവ ദൗർലഭ്യം എന്നിവ ഓരോ സാധാരണ മനുഷ്യനും അനുഭവിച്ചറിയുന്നു. അവശേഷിക്കുന്ന ഭൂമിക്കും വിഭവങ്ങൾക്കും വേണ്ടി സാധാരണ ജനങ്ങളും ചൂഷകരും തമ്മിൽ പ്രത്യക്ഷമായ സമരങ്ങൾ ലോകം മുഴുവൻ നടക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിലാണ് ഇന്നുള്ളതിൽ നമുക്ക് അവശേഷിക്കുന്ന പൊതുസ്വത്തായ വനത്തിന്റെയും വനവിഭവങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണത്തിനും, അതിനുള്ള വിവേചനാധികാരം തദ്ദേശവാസികളായ ഗോത്രവിഭാഗങ്ങൾക്കും,

വനാവകാശ നിയമം:

വിഭവാധികാരവും ജനാധിപത്യവും വിശാലമാകുമ്പോൾ

വോട്ട് ചെയ്യുന്നതിനപ്പുറം, തീരുമാനങ്ങളെടുക്കാൻ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് അധികാരമില്ലാത്ത ജനാധിപത്യ വ്യവസ്ഥിതിയിൽ വലിയ മാറ്റമുണ്ടാക്കിയ നിയമമാണ് വനാവകാശ നിയമം (2006). പൊതുവിഭവങ്ങളെല്ലാം സ്വകാര്യ കമ്പനികൾക്ക് കൈമാറുന്ന തരത്തിൽ ജനാധിപത്യം നിഷ്ക്രിയമായ കാലത്തും, വനഭൂമിയുടെ മേൽ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള അധികാരം ഗോത്രജനതയുടെ ഗ്രാമസഭകൾക്ക് ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന വനാവകാശ നിയമം ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിലെ ആശാവഹമായ ചുവടുവയ്പ്പാണ്.

കെ.എച്ച്. അമിതാബച്ചൻ

വെസ്റ്റേൺ ഘാട്ട് ഹോൺബിൽ ഫൗണ്ടേഷൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'വനാവകാശ നിയമവും സാമൂഹിക വനവിഭവ മേഖലാ പരിപാലനവും' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ ആമുഖം

നിയമപരമായി നൽകുന്ന, വനം-വന്യജീവി നിയമങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായ വനാവകാശ നിയമം 2006 ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള കടന്നാക്രമണം, അത് കൈവശപ്പെടുത്താൻ നിയമങ്ങളിലൂടെ തദ്ദേശ ജനസമൂഹത്തിന്റെ വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള അവകാശങ്ങളെ നിക്ഷേധിക്കൽ എന്നിവ ഒരു പുതിയ കാര്യമല്ല. മറിച്ച് ചരിത്രാതീതകാലം മുതൽക്കേ നിലനിന്നുപോന്നിരുന്ന, മർദ്ദിത-ചൂഷക സംവിധാനങ്ങളെ കൃത്യമായി വേർതിരിച്ചിരുന്ന ഒരു ചരിത്രപരമായ വസ്തുതയാണ്. ചരിത്രാതീത കാലം മുതൽ വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള അധികാരവും, ചൂഷണവും തന്നെയാണ് എല്ലാതരത്തിലുള്ള രാഷ്ട്രീയ, ജാതി, വർഗ്ഗവിവേചനങ്ങളുടെയും യഥാർത്ഥ ചാലകശക്തി എന്ന് കാണാം. രാജാക്കൻമാരുടെ ഭരണകാലവും, കോളനി വാഴ്ചക്കാലവും, സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര ഇന്ത്യയും, ഇക്കാലങ്ങളിലെ നിയമങ്ങളും എല്ലാം തന്നെ ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യത്യസ്തമായ മാനങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോയിട്ടുണ്ട്. ഇത് ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഭൂമിക്കും വിഭവങ്ങളുടെ നാശത്തിനും കാരണമായി എന്നതാണ് ഇതിലെല്ലാം താത്വികമായി അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു വസ്തുത. ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് സംഭവിച്ച 'ചരിത്രപരമായ അനീതിക്ക്' മറുപടിയായാണ് വനത്തിനും, വനവിഭവങ്ങളുടെയും മേലുള്ള ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെ വിവേചനാധികാരത്തെ നിയമപരമായി പുനസ്ഥാപിക്കുന്ന വനാവകാശ നിയമം 2006 ൽ നിലവിൽ വന്നത് എന്ന് വനാവകാശ

നിയമത്തിന്റെ ആമുഖത്തിൽ തന്നെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളെ നേരിട്ടാശ്രയിച്ച്, കാലാവസ്ഥയ്ക്ക് അനുസരിച്ച് മനുഷ്യർ ജീവിച്ചിരുന് സമയത്ത് (കോളോണിയൽ ഭരണ കാലത്തിന് മുൻപ്) പ്രകൃതിയിലെ 'പൊതു' (commons) അഥവാ വനങ്ങൾ, ജലാശയങ്ങൾ, കൃഷിയിടങ്ങൾ, കാവുകൾ എന്നിവയുടെ സംരക്ഷണം സമൂഹത്തിന്റെയും ഭരണകർത്താക്കളായ നാടുവാഴികളുടെയും, ജന്മികളുടെയും, കുടിയാൻ അടക്കമുള്ള സാധാരണക്കാരായ മനുഷ്യസമൂഹങ്ങളുടെയും പൊതുവും അനിഷേധ്യവുമായ കാര്യമായിരുന്നു. ശക്തമായ ഫ്യൂഡൽ വ്യവസ്ഥ നിലനിന്നിരുന്നപ്പോൾ പോലും ഭൂമിയുടെ സംരക്ഷണത്തിലും അതിന്റെ ഉർവരത കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നതിലും പരിപാലിക്കുന്നതിലും തദ്ദേശ ജനസമൂഹങ്ങൾക്ക് കൃത്യമായ വിവേചനാധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. കൃഷിയിടങ്ങളിൽ ഉല്പന്നങ്ങൾ മുഴുവൻ ജന്മിയുടെ അവകാശമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഭൂമിയുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ കുടിയാനും കൃത്യമായ വിവേചനാധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. വനമേഖലകളിൽ ഗോത്രസമൂഹങ്ങൾക്ക് കുറേക്കൂടി സ്വതന്ത്രമായ വിവേചനാധികാരവും, വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള അധികാരവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിന് പ്രധാനമായും മൂന്ന് കാരണങ്ങളുണ്ട്. 1. നാടുവാഴികൾക്കും പ്രഭുക്കന്മാർക്കും വനത്തിൽമേലുള്ള താല്പര്യം പ്രധാനമായും തടിയായിരുന്നു. അല്ലാതെ ഗോത്രസമൂഹങ്ങൾ ജീവസന്ധാരണത്തിനായി ആശ്രയിക്കുന്ന തടിയേതര വനവിഭവങ്ങൾ ആയിരുന്നില്ല. 2. യുദ്ധങ്ങളിലും മറ്റ് ആവശ്യങ്ങൾക്കും മറ്റും വനനിബിഢമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെ സഹായം നാടുവാഴികളെ സംബന്ധിച്ച് നിർണായകമായിരുന്നു 3. തടിയാവശ്യത്തിനും കൃഷിയാവശ്യങ്ങൾക്കും, ജലലഭ്യതക്കും നായാട്ട് അടക്കമുള്ള മൃഗയാ വിനോദങ്ങൾക്കും വനം സംരക്ഷിക്കുക എന്നതും ആവശ്യാനുസരണം ആനുകൂല്യങ്ങൾ തങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുക (സുസ്ഥിരമായ പരിപാലനം) എന്നതിൽ ഗോത്രസമൂഹങ്ങളുടെ പരമ്പരാഗത അറിവുകളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും അനിവാര്യമായിരുന്നു. ഉദാഹരണമായി കാണിക്കാരും മാർത്താണ്ഡ വർമ്മ മഹാരാജാവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ തുടർച്ചയായി നൽകിയിരു 'കാണിപറ്റ്' എന്ന സാമൂഹിക അവകാശം.

കൊളോണിയൽ ഭരണത്തിന് മുൻപ് ഗോത്രജനതയ്ക്ക് പ്രാദേശിക വനവിഭവ പരിപാലനത്തിൽ യഥാർത്ഥ സമ്പൂർണാധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. വനഭൂമിയിലുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ എളുപ്പത്തിൽ വരുതിയിലാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ തന്നെയാണ് മിക്ക നിയമങ്ങളും വന്നത്. അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് 1865ൽ പാസ്സായി, 1878ലും പിന്നീട് 1927ലും വന്ന ഇന്ത്യൻ വന നിയമം (Indian Forest Act). ഇതുപ്രകാരം എല്ലാ വനവിഭവങ്ങളെയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അധികാര പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു. ഇതിനെ തുടർന്ന് ബ്രിട്ടീഷ് ഗവമെന്റിനെതിരായി പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ ഉണ്ടായി. പല ആദിവാസികളും തങ്ങളുടെ പരമ്പരാഗത രീതിയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്ഥമായ ജീവിതരീതികളും, കാർഷികരീതികളും അവലംബിക്കാൻ നിർബന്ധിതരായി. നിലം 'ഉഴുതുന്നതിനുള്ള' നികുതിയും ജമീന്താരി രീതികളും ഇതിനെ തുടർന്നുവന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നികുതി പണം കൂട്ടാൻ എന്ന വ്യാജേന പല മുഖ്യധാരാ ജനങ്ങളും വനഭൂമി കൈയ്യേറാൻ തുടങ്ങി. വനനിയമത്തിന് ശേഷം വന്ന പല നിയമങ്ങളും ഭേദഗതികളും, ഉദാഹരണമായി ദേശീയ വനനയം 1952 (National Forest Policy 1952), വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം (Wild life Protection Act) 1972, ഇന്ത്യൻ വനസംരക്ഷണ നിയമം (Indian Forest Conservation Act) 1980 എന്നിവ ചെറിയതോതിലെങ്കിലും ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരോട് ചെയ്ത 'ചരിത്രപരമായ അനീതി'യ്ക്ക് മാറ്റം കൊണ്ടുവന്നു. എന്നാൽ അടിസ്ഥാനപരമായി കൊളോണിയൽ നിയമമായ ഇന്ത്യൻ വനനിയമത്തിൽ ആഴ്ന്നിരിക്കുന്നത് കൊണ്ടുതന്നെ അത് ഫലപ്രദമായിരുന്നില്ല. ഇന്ത്യൻ വന നിയമപ്രകാരം (1927) വനത്തിനുമേലുള്ള അധികാരം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചെങ്കിലും തടി എന്നതിലപ്പുറം വനഭൂമിയുടെ മേലുള്ള അധികാരം എന്നതാണ് പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് തിരികൊളുത്തിയത്. ഉദാഹരണമായി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വിവേചനാധികാരമുള്ള കാലത്താണ്, തടിവെട്ടുന്നതിനേക്കാളുപരി വനഭൂമി വനമല്ലാതാക്കിയുള്ള വ്യത്യസ്ത ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വൻതോതിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. കൃഷിക്ക്, അണക്കെട്ടുകൾക്ക്, ജലസേചന പദ്ധതികൾക്ക് പലതരത്തിലുള്ള പ്ലാന്റേഷനുകൾക്ക് പ്രധാനമായും പേപ്പർ, റയോൺ വ്യവസായങ്ങൾക്കാവശ്യമായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾക്ക് വേണ്ടിയാണ് കൊളോണിയൽ ഇന്ത്യയേക്കാളധികം വനഭൂമി വനമല്ലാതായി മാറിയതും ആ മാറിയ പ്രദേശങ്ങളുടെ അധികാരം ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടതും. വനത്തിനും വനസമ്പത്തിനും കാര്യമായ ക്ഷതമേറ്റതും ഈ കാല

⇨ സുസ്ഥിരമായ ജീവിതശൈലിയല്ല എന്ന രീതിയിൽ അവരെ പാർശ്വവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്തു ⇨

ഫോട്ടോ: അമിതാബച്ചൻ

ഘട്ടത്തിലാണെന്ന് കാണാം.

1972ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമത്തിനും 1980ലെ വനസംരക്ഷണ നിയമത്തിനും ശേഷമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനും, സംരക്ഷിത വനപ്രദേശങ്ങളുടെ പ്രഖ്യാപനത്തിനും, കാര്യക്ഷമമായ വനം-വന്യജീവി പരിപാലത്തിനും സാദ്ധ്യത തെളിഞ്ഞത്. വനസംരക്ഷണ നിയമം 1980ൽ മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

1. വനഭൂമി വനഭൂമിയല്ലാതാക്കി മാറ്റാനുള്ള നിർണയാധികാരം സംസ്ഥാന ഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നേ കേന്ദ്ര സർക്കാറിന്റെ അനുവാദം ആവശ്യമായുള്ള ഒരു കൺകറണ്ട് ലിസ്റ്റിലേക്ക് (MoEF) മാറ്റി.

2. അവശേഷിക്കുന്ന നൈസർഗ്ഗിക വനങ്ങളിലെ സ്വാഭാവികത നഷ്ടമാക്കുന്ന വലിയ മരങ്ങൾ വെട്ടുന്നതും പ്ലാന്റേഷൻ ഉണ്ടാക്കുന്നതും നിർത്തിവെച്ചു.

3. ഗോത്ര സമൂഹങ്ങൾക്ക് വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും വനപരിപാലനത്തിനും സംരക്ഷണത്തിനുമുള്ള അധികാരം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. (പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലനം).

വൻതോതിലുള്ള വനഭൂമിയുടെ വനേതര ആവശ്യങ്ങൾക്കായുള്ള കൈമാറ്റം നമ്മുടെ പാരിസ്ഥിക സന്തുലിതാവസ്ഥയെ തകിടം മറിച്ചു. കേന്ദ്രനിയമത്തെ മറയാക്കി, നിയമത്തിന്റെ പഴുതുകളിലൂടെ പൊതുവികസനാവശ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞ് വൻകിടപദ്ധതികൾക്കായി (അണക്കെട്ടുകൾ, കൽക്കരിപ്പാടങ്ങൾ, ക്വാറികൾ, റോഡുകൾ) വൻതോതിൽ നിലവിലുള്ള വനങ്ങൾ വനമല്ലാത്ത ഭൂമിയായിമാറി. 1994 ന് ശേഷം പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠനങ്ങളും, 1997 ൽ പബ്ലിക്ക് ഹിയറിങ്ങും നിർബന്ധമാക്കിയെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പഴുതുകളിലൂടെ വൻവ്യവസായ ലോബികൾ വനഭൂമികൈയ്യടക്കി. വനാശ്രിതസമൂഹങ്ങളെ കാടുമായുള്ള അഭേദ്യബന്ധത്തിൽ നിന്ന് അകറ്റുകയും, അവരുടേത് സുസ്ഥിരമായ ജീവിതശൈലിയല്ല എന്ന രീതിയിൽ അവരെ പാർശ്വവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ നാടിന്റെ തന്നെ പാരിസ്ഥിതികസന്തുലനത്തെയും, സുരക്ഷയെയും ബാധിക്കുന്ന തരത്തിൽ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളെ മറയാക്കി, സർക്കാർ തന്നെ വൻതോതിൽ വനഭൂമി കൈമാറ്റം ചെയ്യുകയുമാണ് ചെയ്തത്. വനനിയമം, വന്യജീവി നിയമം, ജൈവവൈവിധ്യനിയമം എന്നിവയെല്ലാമുണ്ടായിട്ടും 2000-2011 കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ വൻതോതിലുള്ള അവശേഷിക്കുന്ന നൈസർഗ്ഗിക വനങ്ങൾ വനമല്ലാതായിമാറി. അതോടൊപ്പം സംരക്ഷിത വനപ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് ഗോത്ര സമൂഹങ്ങളെ കുടിയൊഴിപ്പിച്ചതും (Tiger project) അതിൽ ഗോത്രസമൂഹങ്ങൾക്ക് വിവേചനാധികാരം ലഭിക്കാത്തതും വൻതോതിലുള്ള പ്രതിഷേധത്തിന് കാരണമായി. ഇതിന്റെ അനന്തരഫലമായാണ് വനാവകാശ നി

യമം നിലവിൽ വന്നത്.

ഇത് ഒരു സുപ്രഭാതത്തിൽ സംഭവിച്ചതല്ല. ഗോത്രവർഗ്ഗത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുക, യഥാർത്ഥ വനസംരക്ഷണം സാധ്യമാക്കുക എന്ന രീതിയിലുള്ള ജനായത്തചിന്തകളുടെയും പരിണിതഫലമാണിത്. ഇത്തരത്തിൽ വന്ന മാറ്റങ്ങൾക്കുദാഹരണമാണ് ഇന്ത്യൻ വനനിയമത്തിലെ 'വില്ലേജ് ഫോറസ്റ്റ്', അഞ്ച്, ആറ് ഷെഡ്യൂൾ മേഖലകളിലെ സാമൂഹിക വനപരിപാലനം, വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972ലെ 'കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്', ഉത്തരാഖണ്ഡിലെ 'വനപഞ്ചായത്ത്', ചോട്ടാനാഗ്പൂർ 'ടെനന്റ്സ് ആക്ട്'എന്നിവ. ഇതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ ദേശീയ വന നയം (National Forest Policy) 1988 ലെ പ്രധാനആശയങ്ങളായ (1) കാടും ആദിവാസിയും തമ്മിലുള്ള അഭേദ്യമായ പരസ്പരപൂരിതമായ ബന്ധം. (2) പരമ്പരാഗത അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം. (3) സംയോജിത വികസന പരിപാടികൾ. (4) ഫോറസ്റ്റ് വില്ലേജുകളെ റവന്യൂ വില്ലേജിന് തുല്ല്യമാക്കൽ എന്നിവയിലും അതിനെ തുടർന്ന് വനസംരക്ഷണ നിയമത്തെ അനുസരിച്ച് വനാവകാശ നിർണ്ണയത്തിന് വേണ്ടി പുറത്തിറക്കിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ 1990 ലെ (1) പഴയ കൈയ്യേറ്റങ്ങളെ അംഗീകരിക്കൽ (2) തർക്കത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ അംഗീകരിക്കൽ (3) തർക്കത്തിലുള്ള പട്ടയം, ലിസ്റ്റ്, ഗ്രാന്റ് എന്നിവ അംഗീകരിക്കൽ (4) വനവില്ലേജുകളെ റവന്യൂവില്ലേജുകളാക്കൽ എന്നിവയിലും വനാവകാശ നിയമത്തിന്റെ അന്തസത്ത കാണാൻ കഴിയും. എന്നാൽ നിയമം നടപ്പാക്കുന്നതിൽ ഉദ്ദ്യോഗസ്ഥ, അധികാരികളല്ലാത്ത തദ്ദേശീയ ജനങ്ങളുടെ ചട്ടക്കൂട് അതിൽ വരാത്തതുകൊണ്ട് തന്നെ ഇതൊന്നും ഫലപ്രദമായില്ലെന്ന് മാത്രമല്ല വൻതോതിൽ ആദിവാസികൾ അല്ലാത്തവരുടെ കൈയ്യേറ്റങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്നതിനും, യഥാർത്ഥ അവകാശികളെ നിയമപ്രകാരമല്ലാത്ത കൈയ്യേറ്റക്കാർ എന്ന് പറഞ്ഞ് കുടിയൊഴിപ്പിക്കുതിനും നൈസർഗ്ഗിക വനങ്ങൾ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിനും ഇടയാക്കി.

പ്രസിദ്ധമായ ഗോദവർമ്മൻ കേസിൽ, കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം സുപ്രീംകോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ച സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ തന്നെ ഇങ്ങനെപറയുു 'ഗ്രാമീണർ പ്രധാനമായും യുഗങ്ങളായി കാടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്ന ആദിവാസികൾ പരമ്പരാഗത അവകാശങ്ങളിൽ നിന്നും ജീവിതമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. തദ്വാരാ അവർ നിയമത്തിന്റെ കണ്ണിൽ കൈയ്യേറ്റക്കാരായി മാറി'. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വനാവകാശ നിർണ്ണയാവകാശം അധികാരികളിൽ നിന്ന് ജനാധിപത്യ സംവിധാനത്തിന്റെ മൂലഘടകമായ ഗ്രാമസഭ (ഊരുകൂട്ടം)യിലേക്ക് പറിച്ചുമാറ്റി യഥാർത്ഥ ജനാധിപത്യത്തിന്, ജനാധികാരത്തിന് വഴികാട്ടിയാവുകയാണ് വനാവകാശ നിയമം ചെയ്യുന്നത്. വനഭൂമി, വനഭൂമിയല്ലാതാക്കി മാറ്റാനുള്ള വിവേചനാധികാരം തദ്ദേശീയ ഗോത്രസമൂഹങ്ങളുടെ ഗ്രാമസഭകൾക്ക് (ഊരുകൂട്ടങ്ങൾക്കും) നൽകുന്നു എന്നതാണ് വനസംരക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ച് വനാവകാശ നിയമം ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായിരിക്കുന്നത്.

> ഭൂമിയുടെ മേലുള്ള കൈവശാവകാശം, വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന മേഖലയുടെ വനസംരക്ഷണത്തിനും, പരിപാലനത്തിനുമുള്ള അധികാരം, വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും, വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യാധികാരം, സാമൂഹിക വനാവകാശ മേഖലാ പരിപാലനം എന്നിവ ഭാവിയിലെ വനസംരക്ഷണപരിപാലന പ്രക്രിയയെ സംബന്ധിച്ച് നിർണായകമാണ്

ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന അധികാരങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും അവർ താമസിക്കുന്ന ഭൂമിയിലുള്ള വ്യക്തിപരമായ അധികാരം, വനസംരക്ഷണത്തിനുള്ള അധികാരം, വനവിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള അധികാരം, എന്നിവയാണ്. എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം തന്നെ വനസംരക്ഷണ നിയമത്തിൽ (ഫോറസ്റ്റ് ആക്ട് 1980) വ്യക്തമായി പറയുന്നവതന്നെയാണ്. വനനിയമത്തിന്റെ അന്തസത്ത ഉൾക്കൊണ്ട കേരളത്തിൽ, പങ്കാളിത്ത വനപരിപാലനം (PFM) ശക്തമായ പലയിടങ്ങളിലും ഈ അവകാശങ്ങൾ ഗോത്രസമൂഹങ്ങൾ ഒരു പരിധിവരെ അനുഭവിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. അവർ താമസിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ മേലുള്ള കൈവശാവകാശം, വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന മേഖലയുടെ വനസംരക്ഷണത്തിനും, പരിപാലനത്തിനുമുള്ള അധികാരം, വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും, വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യാധികാരം, സാമൂഹിക വനാവകാശ മേഖലാ പരിപാലനം എന്നിവ ഭാവിയിലെ വനസംരക്ഷണപരിപാലന പ്രക്രിയയെ സംബന്ധിച്ച് നിർണായകമാണ്. 2006ൽ നിയമം വന്നിട്ടും വള

➪ *കൽക്കരിഖനനം നിർത്തലാക്കികൊണ്ടുള്ള സുപ്രീംകോടതി വിധി നിർണായകമാണ്* ➪

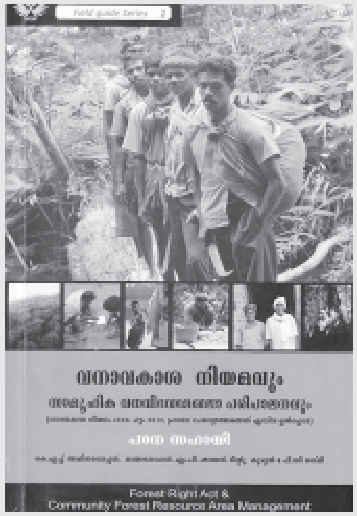

വനാവകാശ നിയമവും സാമൂഹിക വനവിഭവ മേഖലാ പരിപാലനവും

പ്രസാധനം:
വെസ്റ്റേൺ ഘാട്ട് ഹോൺബിൽ ഫൗണ്ടേഷൻ
പേജ്: 133
സംഭാവന: 300 രൂപ
ബന്ധങ്ങൾക്ക്: 9995372408

രെ മന്ദഗതിയിലാണ് നിയമം നടപ്പിലാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. വ്യക്തിപരമായ ഭൂമിയുടെ കൈവശരേഖ കൊടുക്കുന്നത് ഒഴികെ സാമൂഹിക അവകാശങ്ങൾ നൽകുന്നതിൽ വളരെ പിന്നിലാണെ് കാണാൻ കഴിയും. 2012 ന് ശേഷം 24 ഊരുകൂട്ടങ്ങളുടെ (ഗ്രാമസഭ) തടിയേതര വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ നൽകിയതായി രേഖകളിൽ കാണുന്നു. എന്നാൽ സാമൂഹിക വനാവകാശ മേഖല മാനേജ്മെന്റ് കമ്മറ്റികൾ (CFRMC) രൂപികരിക്കുകയും അതിനുള്ള സൂക്ഷ്മാസൂത്രണ രേഖകൾ (CFR Managment Plan) തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടില്ല. നിയമം നടപ്പാക്കേണ്ടവരും ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളും ഇതിൽ അജ്ഞരാണ് എന്നതാണ് പരമപ്രധാനമായ വസ്തുത. പല വനവകാശകമ്മറ്റി അംഗങ്ങൾക്കും തങ്ങൾ വനവകാശകമ്മറ്റി അംഗങ്ങളാണെ് പോലും അറിയില്ല. വലിയ തോതിലുള്ള ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനുള്ള ആളുകൾ ഇല്ലാത്തതും, ഗോത്രവർഗ്ഗ സംഘടനകളും, പരിസ്ഥിതി സംഘടനകളുമടക്കം ആരും തന്നെ അതിന്റെ നിർവ്വഹണത്തിൽ താല്പര്യമെടുക്കാത്തതും ഒരു പരിധിവരെ കാരണമാണ്.

നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾക്കൊന്നും വനഭൂമി വനഭൂമിയല്ലാതാക്കുന്ന, പൊതുസമ്പത്ത് സ്വകാര്യവൽക്കരിക്കുന്ന നീക്കങ്ങളെ ചെറുക്കാനായിട്ടില്ല എന്ന് കഴിഞ്ഞ കാലത്തിൽ അണക്കെട്ടുകൾക്കും, കൽക്കരിപ്പാടങ്ങൾക്കും മറ്റുമായി കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട വനഭൂമിയുടെ കണക്കുകൾ തന്നെ തെളിയിക്കുന്നു. 2011-2012ൽ പ്രതിമാസം 136 ഹെക്ടർ എന്ന തോതിലാണ് ഇത്തരത്തിൽ വനഭൂമി കേന്ദ്ര വനം പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം കൈമാറ്റം ചെയ്തത്. ഭാവിയിലേക്കുള്ള പ്രകൃതി സമ്പത്ത് നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്നത് മാത്രമല്ല, അധസ്ഥിതരായ, വനസംരക്ഷണത്തിന്റെ കാവലായുള്ള ലക്ഷകണക്കിന് ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠനങ്ങളും, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗുമെല്ലാം തന്നെ അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടു. എവിടെയെങ്കിലും കാട് സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് ജനങ്ങളുടെ ശക്തമായ ചെറുത്ത് നിൽപ്പു കൊണ്ട് മാത്രമാണ്. അവശേഷിക്കുന്ന വനങ്ങളുടെ നാശം വന്യജീവിസമ്പത്തിനെയും ജലലഭ്യതയെയും സാരമായി ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം അതിന്റെ പാരമ്യത്തിലേക്ക് നീങ്ങികൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ സാഹചര്യത്തിൽ വനാവകാശനിയമം അനുശാസിക്കുന്ന ഗ്രാമസഭകളുടെ (ഊരുസഭ) അനുവാദത്തിന് നിലവിലുള്ള വനങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് പ്രധാനപങ്ക് വഹിക്കാൻ കഴിയും. 2006 ന് ശേഷം ഗ്രാമസഭകളുടെ (ഊരുസഭ) അനുവാദമില്ലാതെ അനുമതി കൊടുത്ത കൽക്കരിഖനനം നിർത്തലാക്കികൊണ്ടുള്ള സുപ്രീംകോടതി വിധി നിർണായകമാണ്.

വോട്ട് ചെയ്യുന്നതിനപ്പുറം തീരുമാനങ്ങളെടുക്കാൻ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് അധികാരമില്ലാത്ത ജനാധിപത്യ വ്യവസ്ഥിതിക്ക് യഥാർത്ഥദിശയിലുള്ള മാറ്റമായി വന്ന ആദ്യത്തെ നിയമമായിരിക്കും വനാവകാശ നിയമം. നാട്ടിലുള്ള പാടശേഖങ്ങളും, പുഴയും പൊതുസ്ഥലങ്ങളും, കാടും എന്നുവേണ്ട സ്വന്തം താമസസ്ഥലം വരെ സ്വകാര്യ കമ്പനികൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ സമരം ചെയ്യുക എന്നല്ലാതെ മറ്റുമാർഗ്ഗങ്ങളില്ലാതായിരിക്കുന്നു. ജനാധിപത്യം ഇവിടെ നിഷ്ക്രിയമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ വനാവകാശ നിയമത്തിലെ വനഭൂമി വനഭൂമിയല്ലാതായി മാറുമ്പോൾ അവിടെ തീരുമാനങ്ങൾ കൈകൊള്ളാൻ ഗ്രാമസഭകൾക്ക് ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന വിവേചനാധികാരം ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിന് തന്നെ ആശാവഹമാണ്. ഇത്തരം അധികാരം തീരപ്രദേശത്തേക്കും, മറ്റുമുള്ളപ്രദേശങ്ങളിലേക്കും ബാധകമാക്കുക എതാണ് നമ്മൾ ചെയ്യേണ്ടത്. ■